

CONSILIUL NAȚIONAL PENTRU COMBATEREA DISCRIMINĂRII

AUTORITATE DE STAT AUTONOMĂ

HOTĂRÂREA nr. 433 din 30.08.2023

Dosar nr.: 740/2021

Petiția nr.: 6836/14.09.2021

Petentă: Asociația Civică "Stop Discriminării Cetățenilor"

Reclamat: Ministerul Educației Și Ministerul Sănătății

Obiect: Petentul reclamă, atât în nume personal, cât și în numele Asociației pe care o reprezintă, Ordinul comun al MEC/MS nr. 438/4629/2021 și Ordinul comun MEC/MS nr. 5196/1756/2021, cu mențiunea că încalcă dispozițiile constituționale și instituie discriminare în rândul elevilor, profesorilor, părinților, dar și celor vaccinați/nevaccinați.

I. Numele, domiciliul sau reședința părților

Numele, domiciliul petentei

1. Asociația Civică "Stop Discriminării Cetățenilor", Prin Reprezentant Legal Președinte

Numele și sediul părții reclamate

2. Ministerul Educației,

3. Ministerul Sănătății,

II. Procedura de citare

4. Prin adresele nr. 4600/30.06.2022 s-a realizat citarea părților în temeiul art. 20, alin. (4) din O.G. nr. 137/2000 privind prevenirea și sancționarea tuturor formelor de discriminare, cu modificările și completările ulterioare, republicată, pentru termenul stabilit de Consiliu la data de 12.07.2022.

5. Procedura a fost legal și complet realizată.

6. Prin adresa nr. 906/07.02.2023 fost comunicat petentului punctul de vedere al reclamatului, în vederea formulării concluziilor scrise.

III. Susținerile părților

Susținerile petentului

7. Petentul reclamă prin memoriul înregistrat la C.N.C.D. cu nr. 6836/14.09.20231 (și 6772/10.09.2021 prin e-mail, fără semnătură), intitulat "Plângere Prealabilă", având în vedere Legea nr. 554/2004 a contenciosului administrativ, încălcarea dispozițiilor constituționale și discriminarea în rândul elevilor, profesorilor, părinților, dar și celor vaccinați/nevaccinați, în temeiul Ordinului comun al MEC - MS nr. 438/4629/2021 privind asigurarea asistenței medicale a preșcolarilor, elevilor din unitățile de învățământ preuniversitar și studenților din instituțiile de învățământ superior pentru menținerea

stării de sănătate a colectivității și pentru promovarea unui stil de viață sănătos publicat în Monitorul Oficial nr. 836/30.08.2021 și Ordinului comun al MEC - MS nr. 5196/1756/2021 pentru aprobarea măsurilor de organizare a activității în cadrul unităților / instituțiilor de învățământ în condiții de siguranță epidemiologică pentru prevenirea cu virusului SARS – COV-2 publicat în Monitorul Oficial nr. 848/06.09.2021.

8. Printre motivele invocate, petentul relevă faptul că s-a decis începerea anului școlar 2021-2022, fără consultarea prealabilă a părinților și fără ca aceștia, în calitate de reprezentanți ai intereselor propriilor copii, să își exprime punctul de vedere legat de posibila vaccinare a copiilor în școală în contextul pandemiei COVID-19, aduce atingere Legii educației naționale nr. 1/2011 cu modificările și completările ulterioare, Constituției României, Legii nr. 272/2004 privind promovarea drepturilor și interesului copilului, precum și încălcarea normelor de drept civil cu privire la exercitarea autorității părintești, încălcând flagrant interesul superior al copilului.

9. Cu privire la ordinele comune, petentul dorește să sublinieze faptul că se încalcă Constituția României și prevederile Legii nr. 24/2000, considerând că acestea constituie o ingerință în exercițiul dreptului la viață privată, încălcând și art. 26 al Convenției privind drepturile omului și biomedicina din 1997.

10. Raportându-se la Ordinul comun nr. 438/4629/2021, Anexa nr. 1, pct. 5.2, lit. c), petentul precizează că nu este de acord cu orice act medical, inclusiv triajul epidemiologic fără prezența și acordul părinților, Asociația pe care o reprezintă având drept scop apărarea drepturilor omului.

11. Petentul apreciază că inclusiv portul măștii în permanență, atât în interiorul, cât și în exteriorul școlii este nesănătos și încalcă dreptul la demnitate.

12. De asemenea, petentul atrage atenția că actele administrative criticate încalcă Constituția și nu respectă nici prevederile Legii nr. 24/2000, nu se poate condiționa învățământul de stat și nu se poate altera procesul educațional și accesul liber și neîngrădit la educație, indicând o discriminare indirectă prin cele sesizate, atât între elevi, cât și între profesori și părți deopotrivă.

13. Petentul anexează înscrisuri în vederea susținerii petiției.

Sușinerile reclamațiilor

Sușinerile Ministerului Sănătății

14. Prin punctul de vedere înregistrat la C.N.C.D. sub nr. 4820/12.07.2022, Ministerul Sănătății solicită respingerea petiției ca neîntemeiată, motivând intrarea în vigoare a Ordinului comun MS/ME nr. 438/4629/2021, acesta completând cadrul legal existent în domeniul sănătății, fiind ulterior abrogat de Ordinul comun menționat anterior.

15. Referitor la actul administrativ pus în discuție, partea reclamată susține existența unei dezbateri publice, tip videoconferință, urmare a căreia s-a stabilit introducerea în cuprinsul proiectului de ordin a unei prevederi distincte legată de administrarea oricărui tratament strict numai cu acordul părinților/tutorilor.

16. Reclamatul adaugă faptul că măsurile luate de Ministerul Educației și Ministerul Sănătății prin emiterea Ordinului comun au fost necesare pentru menținerea condițiilor de desfășurare a activităților didactice care să permită asimilarea și aprofundarea cunoștințelor, concomitent cu realizarea unui nivel de alertă adecvat la nivelul

componentelor Sistemului Național de Management al Situațiilor de Urgență și Comitetul Național pentru Situații Speciale de Urgență.

17. Reclamatul susține că Ordinul comun menționat are în vedere 2 scenarii:

- în localitățile în care incidența cumulată a cazurilor, în ultimele 14 zile este mai mică sau egală cu 6/1000 de locuitori, se permite participarea zilnică, cu prezență fizică la cursuri a tuturor preșcolarilor, preșcolarilor și elevilor în unitățile de învățământ și cu respectarea și aplicarea tuturor normelor de prevenire a răspândirii infecțiilor cu SARS-CoV-2;

- în localitățile în care incidența cumulată a cazurilor, în ultimele 14 zile este mai mare de 6/1000 de locuitori, până la instituirea măsurii carantinei, se permite participarea zilnică, cu prezență fizică la cursuri în unitățile de învățământ, a tuturor antepreșcolarilor, preșcolarilor și elevilor din învățământul special cu respectarea și aplicarea tuturor normelor de prevenire a răspândirii infecțiilor cu SARS-CoV-2 și participarea în sistem on-line a tuturor celorlalte categorii de elevi.

18. Cu privire la obligativitatea vaccinării copiilor, reclamatul menționează faptul că vaccinare nu este obligatorie și este gratuită, iar părinții își pot exprima consimțământul în acest sens.

19. Referitor la portul măștii de protecție de către copii/elevi, reclamatul argumentează obligativitatea acestei măsuri în strânsă legătură cu dovezile care arată că persoanele cu simptome ușoare sau fără simptome pot contribui la răspândirea COVID-19, ECDC considerând că măștile de protecție și alte protecții faciale, alături de spălarea/dezinfecția riguroasă a mâinilor, distanțarea fizică pot fi considerate un mijloc de ținere sub control a infecției la sursă, complementar altor măsuri deja instituite pentru reducerea transmiterii virusului.

20. De asemenea, reclamatul adaugă că măsurile stabilite de autorități în contextul combaterii pandemiei de coronavirus, precum Ordinul comun 5196/1756/2021, au fost subsumate obligației statului de ocrotire a sănătății publice și asigurare a dreptului la învățatură, fiind adoptate și implementate avându-se în vedere necesitatea asigurării unui just și proporțional echilibru între drepturile și libertățile fundamentale, în ansamblul lor, fapt pentru care face ca sesizarea formulată în prezenta cauză să fie neîntemeiată.

Sușinerile Ministerului Educației

21. A doua parte reclamată, deși a fost citat, nu a formulat un punct de vedere.

IV. Motivarea în fapt și drept

Legislație și principii

22. **O.G. nr. 137/2000**, la art. 2 alin. 1 prevede: *„Potrivit prezentei ordonanțe, prin discriminare se înțelege orice deosebire, excludere, restricție sau preferință, pe bază de rasă, naționalitate, etnie, limbă, religie, categorie socială, convingeri, sex, orientare sexuală, vârstă, handicap, boală cronică necontagioasă, infectare HIV, apartenență la o categorie defavorizată, precum și orice alt criteriu care are ca scop sau efect restrângerea, înlăturarea recunoașterii, folosinței sau exercitării, în condiții de egalitate, a drepturilor omului și a libertăților fundamentale sau a drepturilor recunoscute de lege,*

în domeniul politic, economic, social și cultural sau în orice alte domenii ale vieții publice”.

23. Astfel se poate considera discriminare

- o diferențiere
- bazată pe un criteriu
- care atinge un drept.

24. Analiza diferențierii se realizează prin compararea a două situații (art. 1 alin. 3 al **O.G. nr. 137/2000**: „exercitarea drepturilor enunțate în cuprinsul prezentului articol privește persoanele aflate în situații comparabile”).

25. Prin nediferențiere judecătorii Curții Europene a Drepturilor Omului (în continuare CEDO) înțeleg în primul rând tratamentul egal al persoanelor care se află în situație similară sau analoagă: „art. 14 protejează persoanele plasate în situație similară” (**Marckx împotriva Belgiei**, 13 iunie 1979, §32) sau „analoagă” (**Van der Musselle împotriva Belgiei**, 23 noiembrie 1983, §46) ori „relevant similară” (**Fredin împotriva Suediei**, 18 februarie 1991, §60), ulterior fiind utilizată sintagma „analoagă ori relevant similară” (**Sheffield și Horsham împotriva Regatului Unit**, 30 iulie 1998, §75).

26. Fapta de discriminare este determinată de existența unui criteriu, iar între acest criteriu și faptele imputate reclamatului trebuie să existe un raport de cauzalitate.

27. Criteriile enumerate de **O.G. nr. 137/2000** sunt doar ilustrative, nu exhaustive, precizând „sau oricare alt criteriu”, însă aceste criterii, conform cazuisticii CEDO, trebuie să reprezinte caracteristici personale pe baza cărora persoane sau grupuri de persoane pot fi deosebite unele de altele (**Kjeldsen, Busk Madsen și Pedersen împotriva Danemarcei**, 7 decembrie 1976, §56). „Art. 14 nu protejează împotriva oricărui tratament diferențiat ci doar împotriva acelor care se bazează pe o caracteristică identificabilă, obiectivă sau personală ori pe «statut», pe baza cărora o persoană sau un grup de persoane se diferențiază între ele” (**Clift împotriva Regatului Unit**, 13 iulie 2010, §55), menționând că noțiunea „orice altă situație” trebuie să se interpreteze cât mai larg posibil (**Clift împotriva Regatului Unit**, 13 iulie 2010, §56-61), cu atât mai larg cu cât dreptul atins este considerat a fi mai important (**Clift împotriva Regatului Unit**, 13 iulie 2010, §62).

28. Privind restrângerea drepturilor petentului, Colegiul director se poate raporta la tratatele internaționale ratificate de România și la legislația internă.

29. În conformitate cu cazuistica constantă a CNCD și a instanțelor de judecată, măsurile impuse de pandemie care au oferit alternative raționale nu reprezintă discriminare, întrucât ele sunt justificate obiectiv de un scop legitim, iar metodele de atingere a aceluia scop sunt adecvate și necesare.

30. Măsuri similare celor din România au fost introduse în toate țările lumii în vederea stopării pandemiei.2

31. Conform CEDO, statele contractante au o marjă de apreciere în a stabili dacă și în ce măsură diferențele în situații de altfel similare justifică un tratament diferit în drept. Marja de apreciere variază în funcție de împrejurări, obiectul și fondul cauzei. (**Rasmussen împotriva Danemarcei**, 28 noiembrie 1984, §40). Marja de apreciere este mai largă în domeniul măsurilor generale de strategii economice sau sociale, întrucât autoritățile naționale sunt cele care cunosc mai bine decât o instanță internațională care sunt interesele publice în domeniul economic și social (**Zeman**

împotriva Austriei, 29 iunie 2006, §33). În domeniile în care nu există o practică comună a statelor (cum ar fi cel medical care se schimbă rapid) marja de apreciere este la fel mai largă (**S.H. și alții împotriva Austriei, §69**). Convenția „este un instrument viu” care „trebuie să se interpreteze în lumina condițiilor actuale” (**Tyrer împotriva Regatului Unit**, 25 aprilie 1978, §31). Astfel marja de apreciere se modifică cu timpul, CEDO trebuie să țină cont de schimbările din societate (**Glor împotriva Elveției**, 30 aprilie 2009, §75).

Colegiul director al CNCD reține următoarele:

32. Se constată că prin **Ordinului comun MS/ME nr. 438/4629/2021** au fost introduse măsuri de restricție motivate de pandemie.

33. Prevederile **O.G. nr. 137/2000** nu sunt incidente interpretării și aplicării acestui ordin. În conformitate cu principiul separației puterilor în stat, o autoritate aflată sub control parlamentar nu poate avea ingerință în activitatea puterii judecătorești. Interpretarea și aplicarea legii este un atribut acordat exclusiv instanțelor de judecată.

34. Din punctul de vedere al posibilității de transmitere a bolii, persoanele neimunizate, respectiv persoanele care nu poartă mască reprezintă un risc sporit, astfel nu se află în situație comparabilă cu persoanele imunizate, respectiv cu persoanele care poartă mască.

35. Având în vedere că vaccinarea a fost oferită în mod gratuit, fără să fie obligatorie, totodată și faptul că măsurile impuse au fost necesare pentru stoparea pandemiei și protejarea sănătății copiilor, părinților și a cadrelor didactice, faptele sesizate nu reprezintă discriminare.

Față de cele de mai sus, în temeiul art. 20 alin. (2) din **O.G. 137/2000 privind prevenirea și sancționarea tuturor formelor de discriminare**, republicată, pcu unanimitate de voturi ale membrilor prezenți la ședință

COLEGIUL DIRECTOR HOTĂRĂȘTE:

- 1.** Prevederile **O.G. nr. 137/2000** nu sunt incidente interpretării și aplicării **Ordinului comun MS/ME nr. 438/4629/2021**;
- 2.** Faptele sesizate nu reprezintă discriminare conform art. 2 alin. 1 din **O.G. nr. 137/2000**;
- 3.** O copie a prezentei hotărâri se va comunica părților.

V. Modalitatea de plată a amenzii

Nu este cazul

VI. Calea de atac și termenul în care se poate exercita

Prezenta hotărâre poate fi atacată la instanța de contencios administrativ, potrivit **O.G. 137/2000 privind prevenirea și sancționarea faptelor de discriminare, republicată** și **Legii nr. 554/2004 a contenciosului administrativ**.

Membrii Colegiului director prezenți la ședință

ASZTALOS CSABA FERENC – Membru

BĂNICĂ CERASELA CLAUDIA - Membru

JURA CRISTIAN – Membru

MOȚA MARIA – Membru

OLTEANU CĂTĂLINA - Membru

POPA CLAUDIA SORINA – Membru

RAIU CĂTĂLIN VALENTIN – Membru

SĂVULESCU RADU COSMIN – Membru

**Redactată și motivată: C.J., I.C., H.I.
Data redactării: 12.12.2023**

Notă: Hotărârile emise de Colegiul Director al Consiliului Național pentru Combaterea Discriminării potrivit prevederilor legii și care nu sunt atacate în termenul legal, potrivit **O.G. 137/2000 privind prevenirea și sancționarea tuturor formelor de discriminare și Legii 554/2004 a contenciosului administrativ**, constituie de drept titlu executoriu.